

LEUVEN 1 maart 2011

VERSLAG

Stuurgroep RZL

Vrijdag 18 februari 2011 – 14 uur

Mgr. Romerozaal (*Collegium Veteranorum* 02.10), Sint-Michielsstraat
4, Leuven

Leden

Aanwezig

Peter De Mey, Wim François (secretaris-verslaggever), Joris Geldhof, Bénédicte Lemmelijn, Marianne Moyaert, Stephan Parmentier, Annemie Patyn, Bram Peeters, Didier Pollefeyt (voorzitter), Marc Steen, Thijs Van den Brande,

Afwezig m.k.

Christophe Brabant, Jo De Tavernier, Kris Dierickx, Annemie Dillen

Agendapunten

- 1 Goedkeuring van het verslag van de vorige vergadering (2010-11-25 – zie bijlage).
- 2 Uitbreiding contacturen RZL naar anderhalf of twee uur: resultaten van de bevraging en verdere acties.
- 3 Update van het RZL-onderwijsproject door Annemie Patyn
- 4 Aansluiting van RZL op het specifieke karakter van de betreffende opleiding: korte voorstelling door Marc Steen en Yves De Maeseneer

Verslag

1 Goedkeuring van het verslag van de vorige vergadering

Het verslag werd goedgekeurd.

2 Uitbreiding contacturen RZL naar anderhalf of twee uur: resultaten van de bevraging en verdere acties

- Vooraf: er is geen dwingend lineair verband tussen studiepunten en contacturen
- Vooreerst valt het op dat het aantal contacturen en de wijze waarop deze zijn georganiseerd, sterker verschilt dan we vermoedden. Volgende collega's hebben laten verstaan de toestand te willen behouden zoals die is:
 - Yves De Maeseneer → **1 u., totaal 13 u.** bij Rechten, Criminologische Wetenschappen, Biomedische Wetenschappen
 - Jo De Tavernier → **1 u., totaal 13 u.** bij Bio-ingenieur & **tussen 1 u. en 1,5 u. (totaal ca. 16 u.?)** bij Burgerlijk ingenieur
 - Kris Dierickx → **10 keer 2 u. (19 à 20 u.)** bij Lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen, Master revalidatiewetenschappen en kinesithérapie
 - Annemie Dillen → **totaal 15 u.** bij Tandheelkunde
 - Wim François → **1 u., totaal 13 u.** bij Geschiedenis
 - Joris Geldhof → **13 keer 2 u.** ingeroosterd, en ad hoc ingevuld, bij Wijsbegeerte.
- Willen anderhalf uur per week kunnen lesgeven:
 - Lieven Boeve → Master of Law & Wetenschappen
 - Christophe Brabant → Farmaceutische Wetenschappen (nu 6 à 7 blokken van 2 u.)
 - Bénédicte Lemmelijn → Taal- en Letterkunde, Taal- en regio studies, Psychologie
 - Didier Pollefeyt & Marianne Moyaert → Pedagogische Wetenschappen
- Zien ook een uitbreiding naar 2 uur wel zitten
 - Lieven Boeve → Master of Law & Wetenschappen
- De conclusie is dus dat er geen voldoende draagvlak is voor een veralgemeende uitbreiding naar 1,5 contacturen. Het voorstel is dat de docenten die wel zo'n uitbreiding wensen, en willen dat hun vraag bij de betrokken Faculteit mede vanuit de Stuurgroep RZL wordt ondersteund, dit officieel aan de voorzitter en de secretaris van de Stuurgroep RZL melden.

3 Update van het RZL-onderwijsproject door Annemie Patyn

- Het algemene opzet van het onderwijsproject is om jonge docenten die van het aanbod gebruik willen maken, kant-en-klare lespakketten te bezorgen, die ook als zelfstudie-materiaal kunnen worden gebruikt indien er een lesuur wegvalt.
- Drie modules zijn volledig klaar en bevinden zich op de betreffende community op Toledo: 'Denken en geloven', 'Gezin, relaties en religie', 'Lijden...?! Vragen en visies'. Een ervan bevindt zich ook op Thomas, nl. 'Gezin, relaties en religie', met de daarbij horende cursustekst, presentatie, lessuggesties (inclusief examenvragen), didactisch materiaal, literatuursuggesties... http://www.kuleuven.be/thomas/hoger_onderwijs/thematische-modules/gezin-relaties-religie/1/
- Een aantal modules zijn in de fase van de afwerking: 'Moderniteit en tolerantie', alsook 'Ethiek, vergeving en verzoening'.
- Worden nog verwacht: 'Specificiteit van christendom', 'geloof en wetenschap'.
- Suggesties voor impulsen zijn zeker nog welkom, met bijzonder aandacht ook voor het gebruik van multimedia (muziek, film ...). In die zoektocht steek je als docent namelijk veel tijd. Later volgt er ook nog een vademecum voor de beginnende docent, te operationaliseren met steun van DUO. Het Thomasnetwerk wordt gebruikt voor de verspreiding van de modules in de hogescholen van de Associatie K.U.Leuven.

4 Aansluiting van RZL op het specifieke karakter van de betreffende opleiding: korte voorstelling door Marc Steen en Yves De Maeseneer

- Presentatie door Marc Steen, docent RZL in het laatste jaar arts
 - Focus vooreerst op lijdende mensen, hun ervaringen, het verwerkingsproces en de plaats van lijden en dood in de samenleving. Besteedt vervolgens aandacht aan de zinvragen die de grenservaringen van lijden en dood oproepen, en meer specifiek aan de religieuze vragen: "Waar is God bij het lijden?" "Waar is God in onze samenleving?" Naast de specifiek christelijke omgang met de lijdensproblematiek, wordt ook aandacht besteed aan lijden en dood in andere religies en levensbeschouwingen (oosterse, agnostische, atheïstische...)
 - Belangrijk zijn (1) aansluiting bij de leefwereld van de arts en de zorgverstrekker, (2) alsook het existentiële element, want ieder mens wordt met lijden en dood geconfronteerd. Kortom, de *Universitas*-idee is dus minstens even belangrijk als de aansluiting op het specialisme van de arts-in-opleiding.
 - Discussieforum op Toledo rond stellingen uit de cursus, om de eigen visie scherp te stellen (de studenten worden verondersteld 1 keer te reageren).
 - Vroeger was het examen mondeling, wat beter was. Nu is het schriftelijk: (1) kennisvraag, (2) stelling waarrond men eigen visie kan scherpstellen.

- Marc Steen concludeert dat studenten veel meer onbevangen staan tegenover RZL dan pakweg tien jaar geleden. Ze zien het als een kans om over zingevingsvragen te discussiëren.
- Presentatie door Yves De Maeseneer, docent RZL bij bach. Biomedische wetenschappen, master in de Rechten en bach. Criminologische wetenschappen.
 - In het inleidingsgedeelte van de cursus worden een aantal elementen binnengebracht, zoals de bipolariteit (1) religie is ver van mijn bed, (2) religie is gevaarlijk als het te serieus wordt; de vraag welke associatie religie oproept (blijkt niet Osama bin Laden, of Rik Torfs te zijn, maar heel veel Vangheluwe, heel veel Jezus); boeken van Richard Dawkins (die een strijdend atheïsme uitdragen), alsook journalistieke stukken rond de terugkeer van religie op het maatschappelijke forum, zelfs in de internationale politiek; de invloed van religie op het gebied van de rechtsgeleerdheid, het denken over goed, kwaad... Na dit inleidende gedeelte wordt aandacht besteed aan: 1. Geloof en wetenschap 2. Religie in de publieke ruimte (hoofddoekendebat) 3. Fundamentalisme als modern fenomeen; religie en statelijke context 4. Schuld en vergeving 5. God, lijden en kwaad 6. Hedendaagse film *Des hommes et des dieux*. In de uitwerking zitten heel richtinggebonden elementen
 - In de schriftelijke evaluatie zitten kennisvragen en worden gepeild naar reflectie (hoewel eigen standpunt ontlocken echter moeilijk blijft). Beter zou het zijn om te werken met een opiniëpaper, die wel op basis van enkele richtlijnen zou moeten worden opgesteld en o.m. verbanden met elementen uit cursus zou moeten bevatten.
 - Stephan Parmentier, zelf lid van de Rechtsfaculteit zwengelde daarop de discussie aan over de spanning tussen enerzijds opvattingen die religie eerder als individuele zaak zien, perfect verzoenbaar met de rechtstaat, en anderzijds visies die opperen dat religie niet anders kan dan een impact hebben op de collectieve ruimte, of die in extreme gevallen de Staat aan de religieuze orde wil onderwerpen. Daarop volgende een boeiende gedachtewisseling waarbij verschillende docenten kort uiteenzetten hoe dit aspect bij hen in de cursus aan de orde komt (M. Moyaert, B. Lemmeliijn, M. Steen, Y. De Maeseneer, W. François)

5. Varia

- Vanuit de studentenvertegenwoordiging werd gepeild naar de resultaten van een onderzoek naar het belang dat studenten Pedagogische Wetenschappen hechtten aan de 'K' van de Universiteit. Deze beperkte bevraging werd georganiseerd in het kader van de lessen RZL (Didier Pollefeyt; plaatsv. Marianne Moyaert). Uit deze bevraging bleek dat de overgrote meerderheid van de studenten weinig kennis en belangstelling heeft voor het levensbeschouwelijke karakter van de Universiteit en voor de discussie daarover. De studenten gaven in de bespreking aan dat ze nog nooit werden uitgedaagd om over de thematiek van de levensbeschouwelijke identiteit van onderwijs na te denken. Dit wordt als een specifieke inbreng van RZL gezien, zeker in een richting zoals pedagogie.

Wim François
Verslaggever

Didier Pollefeyt
Voorzitter